Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2146975
Steller: R. van der Meer
Datum commissie: 14-05-2024
Datum raadsvergadering: 11-06-2024

Team: B&R
Teammanager: Dennis de Heer
Portefeuillehouder: T. L. M. Bennis
E-mail: r.vander.meer@hoorn.nl

Onderwerp
Zienswijze concept jaarrekening 2023 en begroting 2025 en Afvalbeheer Westfriesland

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Concept jaarverslag ABWF 2023
2	Begroting ABWF 2025

De raad besluit
1. Over de concept jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling (GR) van Afval Beheer Westfriesland (ABWF) een positieve zienswijze af te geven onder voorbehoud van goedkeurende verklaring van de accountant;
2. Over de begroting 2025 van de gemeenschappelijke regeling (GR) van Afval Beheer Westfriesland (ABWF) een positieve zienswijze af te geven;
3. Afvalbeheer Westfriesland opdracht geven om via hun kadernota 2026 (en dus de begroting 2026) een meerjarige besparing in te regelen van 5% (de gevolgen hiervan zullen beschreven moeten worden in de kadernota).

Samenvatting
In de jaarstukken is aangegeven dat de in de begroting 2023 opgenomen doelstellingen zijn gerealiseerd. De begroting voor 2025 is dekkend voor het voornaamste doel, namelijk het doorlopend beheren van de voormalige stortplaats in Westwoud. Om hierin financieel te voorzien is een onderhoudsvoorziening aangelegd om het beheer te bekostigen naast de gemeentelijke bijdragen. Deze bedraagt eind 2023 €1.445.127 waaruit de gronden en bijbehorend pompgebouw in Westwoud worden onderhouden. Het advies is dan ook om een positieve zienswijze te geven aan het jaarverslag 2023 en begroting 2025 ABWF.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
Afvalbeheer Westfriesland hebben de concept jaarrekening 2023 en begroting 2025 ABWF voorgelegd aan de Westfriese gemeenteraden. De gemeenteraden kunnen tot 27 juni 2024 een zienswijze afgeven.

Belang
Door een zienswijze af te geven geeft de gemeenteraad van Hoorn invulling aan zijn controlerende rol over deze gemeenschappelijke regeling.

Centrale vraag
Wat wil de raad meegeven aan het dagelijks bestuur van Afvalbeheer Westfriesland over de concept jaarrekening 2023 en begroting 2025 ABWF?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Afvalbeheer Westfriesland voert voor de Westfriese gemeenten taken uit over de inzameling van huishoudelijk afval. Het vaststellen van de concept jaarrekening 2023 en begroting 2025 ABWF draagt bij aan een goede uitvoering van de gemeenschappelijke regeling. Dit is van belang voor de inwoners van Westfriesland. In 2025 worden de volgende taken voor de GR Afvalbeheer Westfriesland voorzien: het beheer van de voormalige stortplaats Westwoud, het zorgdragen voor intergemeentelijke afstemming met betrekking tot afvalstoffenbeleid en uitvoering, DVO- en aandeelhouderszaken.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel levert geen rechtstreekse bijdrage aan de duurzaamheidsambitie.

4. Kaders

Kadernota 2025

De GR voldoet met de kadernota 2025 aan het doel om gemeenteraden meer sturing en grip te geven op de hoofdlijnen van de begroting 2025. In de kadernota zijn de financiële gevolgen verwerkt van de nu voorliggende beleidsplannen.

Motie indexering en bezuinigingen gemeenschappelijke regelingen dd. 7 november 2023

De gemeenteraad verzoekt het college:

- zich in te spannen voor een indexatiepercentage bij GR-en die zoveel mogelijk in lijn zijn met de indexatie die de gemeente Hoorn intern hanteert;
- een negatieve zienswijze voor te leggen bij een te hoge indexering van gemeenschappelijke regelingen;
- in aansluiting bij de bestuursopdracht in Westfries en bovenregionaal verband te onderzoeken hoe en welk percentage aan bezuinigingen mogelijk zijn.

De Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen

Deze wet is de grondslag voor samenwerkingsverbanden tussen verschillende gemeenten.
Per 1 juli 2022 is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) van kracht geworden. De gewijzigde Wgr dwingt tot wijziging van alle gemeenschappelijke regelingen.
Het ABWF houdt rekening met deze en andere wijzigingen in de wetgeving.

Raadsbesluit 15 juni 2021

De raad heeft ingestemd met de gewijzigde gemeenschappelijke regeling en de term "Afvalbeheer Westfriesland" is formeel van kracht.

Deelname van de gemeente Hoorn aan de gemeenschappelijke regeling Afvalbeheer Westfriesland

Jaarlijks legt het Afvalbeheer Westfriesland -voorheen CAW- rekening en verantwoording af voor het gevoerde beleid. Dit gebeurt aan de hand van "de Hoornse 10", spelregels over gemeenschappelijke regelingen.

Gemeenschappelijke regeling Afvalbeheer Westfriesland

Gemeente Hoorn heeft haar afvaltaken ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling (GR) Afvalbeheer Westfriesland. Naast de gemeente Hoorn zijn de gemeentes Opmeer, Drechterland, Enkhuizen, Koggenland, Stede Broec en Medemblik deelnemer in de gemeenschappelijke regeling. Wethouder Bennis heeft namens de gemeente Hoorn zitting in het AB van Afvalbeheer Westfriesland. Het aandeelhouderschap van de GR-CAW/Afvalbeheer Westfriesland is in april 2022 overgedragen aan de individuele gemeenten. De intergemeentelijke afstemming zowel op het gebied van afvalbeleid en -uitvoering als aandeelhouderszaken HVC vindt plaats binnen de GR- Afvalbeheer Westfriesland.

Raadsbesluit van 4 februari 2020,
Hierbij is de gemeenschappelijke regeling CAW tussentijds technisch gewijzigd. De nieuwe dienstverleningsovereenkomsten met de HVC zijn op 5 december 2019 aangegaan door de gemeente en niet meer door het CAW. Ook het beleid wordt in deze nieuwe situatie bepaald door de gemeente. Dit betekent dat de beleids- en verordenende bevoegdheid, die tot 2020 nog bij het CAW lag, weer teruggehaald is naar de gemeente. De verordenende bevoegdheid en taken die daarmee van doen hebben (inzameltaken, verlenen vergunningen, handhaving) zijn uit de tekst van de gemeenschappelijke regeling geschrapt. En passant is ook de beleidsbepalende bevoegdheid van het CAW geschrapt.

Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FGUR)
In 2019 stelden de gemeenteraden in Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland de FUGR vast. De FUGR is vanuit de regietafel geïnitieerd met als doel stroomlijning en versimpeling. De FUGR vervangt de regeling uit 2012 en is gemoderniseerd en vereenvoudigd. Met de komst van de FUGR worden vaste uitgangspunten voor het indexcijfer voor loon -en prijsontwikkelingen gehanteerd.

Raadsbesluit van 19 december 2017
Hierbij is de notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' vastgesteld. Doel van de notitie is dat de raden beter geïnformeerd worden over en actiever betrokken worden bij de nieuwe financiële en beleidskaders van een aantal gemeenschappelijke regelingen, waaronder het CAW. Een van de verzoeken aan de gemeenschappelijke regelingen is om vanaf 2019 jaarlijks voor 1 januari een kadernota naar de raden te sturen waar voor 1 maart zienswijzen op gegeven kunnen worden. Het Algemeen Bestuur (AB) van een gemeenschappelijke regeling besluit over de kadernota, waarbij de zienswijzen worden betrokken.

Pact van Westfriesland
De Regio heeft de ambitie om tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio's van Nederland te behoren. In het realiseren van deze ambitie kunnen gemeenschappelijke regelingen een belangrijke rol spelen. Zij vervullen immers een belangrijke rol binnen thema's als zorg, leisure, leefbaarheid, energie. Voor raden en colleges is het belangrijk om te weten wat de gemeenschappelijke regelingen bijdragen aan de ambities en opgaven. Dit moet een plekje krijgen in de kadernota's die de regelingen aan de raden aanbieden.

5. Argumenten

Jaarstukken 2023
Het jaar 2023 stond voor de GR in het teken van het beheer van de voormalige stortplaats Westwoud. Het AWBF (voorheen CAW) is bedoeld als regeling om de gemeenschappelijke afvalzaken van Westfriese gemeenten af te stemmen. Sinds afvalinzamelaar HVC werkt met individuele overeenkomsten met gemeenten heeft deze regeling juridisch een functie in het gezamenlijk beheer van de voormalige stortplaats. Verder dient deze regeling voor afstemming op afvalbeleid, de dienstverleningsovereenkomst en aandeelhouderszaken betreffende HVC gemeenten voor zover dat bijdraagt aan de lokale doelstellingen.

Aanvullende dienst
Hiernaast heeft de GR in het kader van de aanvullende dienst die aan de gemeente zijn geleverd de volgende taken uitgevoerd:
- Financiering Evaluatie Dienstverleningsovereenkomst met afvalinzamelaar HVC (zie voor een meer uitgebreide beschrijving pagina 20 van jaarstukken 2023).

Doeltreffendheid

In de jaarstukken is aangegeven dat de in de begroting 2023 opgenomen doelstellingen zijn gerealiseerd. Het voornaamste doel was het doorlopend beheren van de voormalige stortplaats Westwoud. Om hierin financieel te voorzien is een onderhoudsvoorziening aangelegd om het beheer te bekostigen naast de gemeentelijke bijdragen. Deze bedraagt eind 2023 €1.445.127 waaruit de gronden en bijbehorend pompgebouw nabij de voormalige stortplaats in Westwoud worden onderhouden.

Risico's
In de jaarstukken is opgenomen dat zich in 2023 de volgende risico's zich hebben voorgedaan:

- Ondersteuning
  De ABWF heeft geen losstaande huisvesting of personeel. Het secretariaat van de AWBF is ondergebracht bij de SED-organisatie maar is daarmee wel afhankelijk van 2 personeelsleden binnen 1 organisatie. Om dat te ondervangen is een regionaal ambtelijk overleg opnieuw opgestart om werklast en verantwoordelijkheden te kunnen delen.
- Stortplaats Westwoud
  Op basis van de meest recente onderzoeken bestaat er geen acute milieu- en gezondheidsrisico's. Het is mogelijk dat voortschrijdend inzicht invloed heeft op het toekomstig beheer. Het is daarom belangrijk te blijven monitoren en toekomstig beheer hier op aan te passen.

Controleverklaring
De controleverklaring van de onafhankelijke accountant wordt pas afgegeven nadat het AB de jaarstukken heeft vastgesteld, en daarmee dus ook nadat de zienswijzen worden behandeld. Het positieve advies is daarom voorwaardelijk gelet op bovenstaande.

Rekeningresultaat 2023
Het positief resultaat van de jaarrekening 2023 bedraagt €6.962 .

Resultaatbestemming
Het rekeningresultaat van €6.962 wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Doelstellingen begroting 2025
Het doel van het ABWF is uitvoering te geven aan de omschreven taken en bevoegdheden zoals deze zijn opgenomen in de per 1 juli 2021 gewijzigde gemeenschappelijke regeling. De taken zijn:
I.het beheer van de voormalige stortplaats Westwoud;
II.het zorgdragen voor intergemeentelijke afstemming met betrekking tot afvalstoffenbeleid en – uitvoering, DVO- en aandeelhouderzaken.

Beheer voormalige stortplaats Westwoud
In 2023 is toegewerkt naar het uitwerken van het toekomstig beheer van de voormalig stortplaats Westwoud, specifiek de vraag tegen welke voorwaarden afkoop van de voormalig stortplaats mogelijk is. De conclusie is dat er nog een aantal onzekerheden bestaan die berekening nu nog onmogelijk maken, verder onderzoek is nodig.

Vervolgproces
Het Algemeen Bestuur heeft de voorkeur (tijdens de vergadering op 28 maart – notulen hiervan volgen na het eerstkomend AB) uitgesproken voor afkoop. Hiervoor wordt bij bodemzorg een offerte opgevraagd. Hiervoor is een offerte opgevraagd en dit zal in de komende maanden uitgewerkt worden. De uitkomsten hiervan worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

- Ondersteuning
  De ABWF heeft geen eigen huisvesting of personeel. Het secretariaat van de AWBF is ondergebracht bij de SED-organisatie maar is daarmee wel afhankelijk van 2 personeelsleden binnen 1 organisatie. Om dat te ondervangen is een regionaal ambtelijk overleg opnieuw opgestart om werklast en verantwoordelijkheden te kunnen delen.

- Stortplaats Westwoud
  Op basis van de meest recente onderzoeken bestaat er geen acute milieu- en gezondheidsrisico's. Het is mogelijk dat voortschrijdend inzicht invloed heeft op het toekomstig beheer. Het is daarom belangrijk te blijven monitoren en toekomstig beheer hier op aan te passen.

Indexering
De toegepaste indexering -zoals benoemd in de kadernota 2025- van 3,91% is conform FUGR 2019 en de verzonden indexatiebrief van de Regietafel. Echter wordt de indexering niet toegepast omdat zonder de indexering nog steeds sprake is van een positieve exploitatie.

Meerjarenperspectief 2026-2028
Voor de jaren na 2026-2028 voorziet de AWBF geen grote inhoudelijke wijzigingen. Het meerjarenperspectief is sluitend

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie
Het maatschappelijk draagvlak voor het ABWF is de laatste jaren regelmatig in het nieuws geweest. Bij de raden in Westfriesland leefde het gevoel dat zij te veel op afstand staan in de besturing van het ABWF (voorheen CAW). In 2020 heeft de besluitvorming plaatsgevonden over de toekomst van de gemeenschappelijke regeling. Besloten is om de gemeenschappelijke regeling in stand te houden, echter met een sterk aangepast takenpakket. Hiermee is tegemoetgekomen aan de wens van de raad om meer invloed te kunnen uitoefenen op het afvaldossier.

7. Financiële gevolgen
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat.
De bijdrage van Hoorn aan het ABWF van € 25.711 wordt opgenomen in de belastingverordening afvalstoffenheffing 2025.

8. Communicatie
Het besluit over de zienswijze van uw raad wordt meegedeeld aan het algemeen bestuur van de GR AWBF.

GEMEENTE HOORN

9. Realisatie

Een eventuele zienswijze van de raad wordt meegenomen bij de vaststelling van de begroting van Afvalbeheer Westfriesland in de eerstvolgende vergadering van het Algemeen Bestuur.

Hoorn, 14 mei 2024

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester